

Utlåtande 2006:157 RIII (Dnr 314-2202/2006)

Den europeiska trafikantveckan och "I stan utan min bil" 2006 med klimatförändringen som tema

Inbjudan från Naturvårdsverket, Vägverket och Banverket

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande
Kommunstyrelsen undertecknar manifestet för 2006 års kampanjer
"I stan utan min bil" och "Den europeiska trafikantveckan".

Föredragande borgarrådet Leif Rönngren anför följande.

Bakgrund

Naturvårdsverket, Vägverket och Banverket har riktat en inbjudan till staden att delta i den "Europeiska trafikantveckan", under temat "Klimatsmart".

Trafiknämnden gav den 15 maj 2006 trafikkontoret i uppdrag att genomföra deltagande i den "Europeiska trafikantveckan" och underkampanjen "I stan utan min bil".

Stockholm har deltagit i kampanjen fullt ut 2004 och 2005 och därmed även undertecknat det manifest som anger förutsättningarna för deltagandet. Trafiknämndens beslut från den 15 maj föranleder kommunstyrelsen att ta ställning till manifestets undertecknande för 2006 års kampanj.

Remisser

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Stadsledningskontoret har i samband med kommunfullmäktiges behandling de föregående två åren prövat stadens möjligheter att underteckna manifestet för kampanjerna ”Den europeiska mobilitetsveckan” och ”I stan utan min bil”. Kontorets bedömning har varit att de allmänna riktlinjerna för kampanjerna stämmer väl överens med stadens arbete med att göra Stockholm till en ekologiskt hållbar storstad, en bedömning som fortfarande gäller. Kontoret anser också att beslut om åtgärder enligt de särskilda riktlinjerna för kampanjerna i tillämpliga delar bör fattas av berörda nämnder och att trafiknämnden bör samordna dessa. Trafiknämndens erfarenheter från 2004 och 2005 års kampanjer är goda och nämnden visar på olika möjligheter att utöka kampanjerna och förbättra samordningen inom staden.

Trafiknämnden har nu på eget initiativ fattat beslut om ett genomförande av kampanjveckan. Eftersom kommunfullmäktige två gånger tidigare fattat beslut om att ge kommunstyrelsen i uppdrag att underteckna manifestet för kampanjveckan, bör dessa kunna ses som principbeslut avseende kommunstyrelsens befogenhet att underteckna årets och eventuellt kommande års manifest. En hantering av ärendet där facknämnd tar initiativ till genomförande av aktiviteter förknippade med kampanjveckan behöver således enligt kontorets mening ej föranleda behandling av kommunfullmäktige. En beslutsordning där kommunstyrelsen i huvudsak tar ställning till påskrivande av kontraktet anses av kontoret såsom tillfredsställande.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen undertecknar manifestet för ”Den europeiska Trafikantveckan” och ”I stan utan min bil” och att staden deltar i kampanjen utifrån trafiknämndens beslut. Kontoret anser vidare att trafiknämnden ska samordna stadens insatser och att övriga berörda nämnder kan delta inom ramen för sina respektive ansvarsområden, ordinarie budgetar och utifrån temat ”Climat change”.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden anför utifrån föregående års deltagande, att det är ett positivt sätt att få informera om nämndens arbete med trafikens miljöstörningar samt en möjlighet att få visa vilka åtgärder som kan leda till mindre utsläpp. Det fanns en stor efterfrågan på information om miljöfrågor i den monter som miljöförvaltningen deltog i. Samarbete skedde med konsumentförvaltningen.

Nämnden anser att både Trafikantveckan och ”I stan utan min bil” är bra. Staden bör skriva under manifestet och därmed stödja och delta i den Europeiska Trafikantveckan och ”I stan utan min bil”.

Vidare anför nämnden att Strömgatan är en relativt lågt trafikerad gata och erfarenheterna från avstängningen av Kungsgatan är just effekten av att en av stadens mest trafikerade gator stängs av leder till högre uppmärksamhet; både

från flanörer och media. Detta är positivt om staden vill påverka beteendet. En relativt okänd och lågtrafikerad gata som Strömgatan kommer inte påverka staden nämnvärt och därmed inte heller ge den uppmärksamhet som kampanjveckan är tänkt att bidra till. Därför bör övervägas om det finns möjlighet att stänga av en mer känd och trafikerad gata.

Mina synpunkter

Erfarenheterna av att delta är positiva. Allmänheten är positivt inställd och det finns en potential till ett förändrat beteende mot mer hälsosamma och långsiktigt hållbara transportsätt. Det kan vara ett mer långsiktigt arbete mot ett mer långsiktigt hållbart resande.

Genom att under en kort tid stänga av en huvudgata mitt i staden kan vi på ett väldigt konkret sätt visa på och beskriva en del av de problem som finns i en storstad. På en väldigt begränsad yta ska en mängd olika trafikslag samsas, vilket leder till trängsel, buller, luftföroreningar och klimatpåverkan. I sammanhanget är det dock viktigt att påpeka att avstängningen måste föregås av information i god tid, där även alternativa färdvägar föreslås.

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden *Kristina Axén Olin* och *Sten Nordin* (båda m) och *Lotta Edholm* (fp) enligt följande.

Vi föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att

1. avslå föredragande borgarråds förslag till beslut
2. därutöver anföras.

Den europeiska trafikantveckan är inget annat än ett stort jippo vars genomförande av bland annat avstängda gator leder till negativa effekter för trafikanter framkomlighet.

Endast en av åtta stockholmare är positiva till stadens medverkan i projektet, vilket borde vara ett starkt skäl till att staden inte medverkade i projektet. Om syftet är att få fler människor att åka kollektivt än i dag så vore det bättre att informera om vilka kollektivtrafikmöjligheter som finns i respektive område och istället lösa de stora problem som funnits under vinter och vår inom kollektivtrafiken bland annat till följd av trängselskattförsöket och försummelser från den röd-gröna majoriteten. Trafikkontorets egen utvärdering visar att effekterna av den europeiska trafikantveckan har varit låga.

Det finns i dag ett stort eftersatt underhåll i Stockholms stad där dessa pengar skulle göra mycket mer nytta och få större effekt än i jippet ”I stan utan min bil”.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår kommunfullmäktige besluta följande

Kommunstyrelsen undertecknar manifestet för 2006 års kampanjer ”I stan utan min bil” och ”Den europeiska trafikantveckan”.

Stockholm den 23 augusti 2006

På kommunstyrelsens vägnar:
ANNIKA BILLSTRÖM

Leif Rönngren

Anette Otteborn

Reservation anfördes av *Kristina Axén Olin*, *Sten Nordin* och *Rolf Könberg* (alla m) och *Lotta Edholm* och *Ann-Katrin Åslund* (båda fp) med hänvisning till reservationen av (m) och (fp) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

Europeiska Trafikantveckan genomförs under olika teman sedan 1998. Årets tema är "Climate change" eller i svensk version "Klimatsmart". Ett deltagande och genomförande av kampanjveckan enligt trafiknämndens beslut möjliggör att staden skriver på kampanjens manifest.

Det långsiktiga målet med den europeiska Trafikantveckan och "I staden utan min bil" är att minska trängseln i trafiksystemet och få tätortsmiljöer med renare luft och mindre buller. Genom informationsinsatser skall människor själva kunna ta ställning till om deras resmönster kan ändras och hur detta kan bidra till en bättre miljö. Kampanjen tar i sig inte ställning mot ett visst trafikslag, utan framhäver snarare fördelarna med de transportsätt som brukar beskrivas som miljömässigt hållbara. Enligt inbjudan engagerade sig förra året 1403 städer eller kommuner runt om i världen i manifestationen "I staden utan min bil". Därutöver deltog 343 städer i hela Trafikantveckan.

Staden har de senaste två åren deltagit i kampanjerna "I staden utan min bil" och "Den europeiska trafikantveckan" och i samband med detta också undertecknat manifestet.

Kommunfullmäktige har vid de tidigare tillfällena uppdragit åt berörda nämnder att genomföra aktiviteter förenade med ett deltagande. Kommunstyrelsen har uppdragits att underteckna manifestet.

Trafiknämnden har under sitt nämndansvar full rådighet att genomföra de aktiviteter som hör till kampanjveckan. Trafiknämnden fattade beslut den 16 maj 2006 om att för egen del genomföra ett deltagande. Eftersom trafiknämnden nu "förekommit" tidigare års hanteringsordning, där kommunfullmäktige initierade deltagandet, är det stadsledningskontorets uppfattning att ärendet i huvudsak endast avser kommunstyrelsens ställningstagande till undertecknande av manifestet.

REMISSER

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande av den 16 juni 2006 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret har i samband med kommunfullmäktiges behandling de föregående två åren prövat stadens möjligheter att underteckna manifestet för kampanjerna ”Den europeiska mobilitetsveckan” och ”I stan utan min bil”. Kontorets bedömning har varit att de allmänna riktlinjerna för kampanjerna stämmer väl överens med stadens arbete med att göra Stockholm till en ekologiskt hållbar storstad, en bedömning som fortfarande gäller. Kontoret anser också att beslut om åtgärder enligt de särskilda riktlinjerna för kampanjerna i tillämpliga delar bör fattas av berörda nämnder och att trafiknämnden bör samordna dessa. Trafiknämndens erfarenheter från 2004 och 2005 års kampanjer är goda och nämnden visar på olika möjligheter att utöka kampanjerna och förbättra samordningen inom staden.

Trafiknämnden har nu på eget initiativ fattat beslut om ett genomförande av kampanjveckan. Eftersom kommunfullmäktige två gånger tidigare fattat beslut om att ge kommunstyrelsen i uppdrag att underteckna manifestet för kampanjveckan, bör dessa kunna ses som principbeslut avseende kommunstyrelsens befogenhet att underteckna årets och eventuellt kommande års manifest. En hantering av ärendet där facknämnd tar initiativ till genomförande av aktiviteter förknippade med kampanjveckan behöver således enligt kontorets mening ej föranleda behandling av kommunfullmäktige. En beslutsordning där kommunstyrelsen i huvudsak tar ställning till påskrivande av kontraktet anses av kontoret såsom tillfredställande.

Stadsledningskontoret anser att kommunstyrelsen kan underteckna manifestet för ”Den europeiska Trafikantveckan” och ”I stan utan min bil” och att staden deltar i kampanjen utifrån Trafiknämndens beslut. Kontoret anser vidare att Trafiknämnden ska samordna stadens insatser och att övriga berörda nämnder uppmanas att delta inom ramen för sina respektive ansvarsområden, ordinarie budgetar och utifrån temat ”Climat change”.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslöt den 13 juni 2006 att godkänna förvaltningens redovisning.

Reservation anfördes av *Joakim Larsson* (m) med instämmande av *Anna Starbrink* (fp), *bilaga*.

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande av den 22 maj 2006 har i huvudsak följande lydelse.

Miljöförvaltningens erfarenhet från förra året är att det är ett positivt sätt att få informera om förvaltningens arbete med trafikens miljöstörningar samt en möjlighet att få visa vilka åtgärder som kan leda till mindre utsläpp. Det fanns en stor efterfrågan

på information om miljöfrågor i den monter som Miljöförvaltningen deltog i. Samarbete skedde med Konsumentförvaltningen.

Miljöförvaltningen anser att både Trafikantveckan och ”I stan utan min bil” är bra. Staden bör skriva under manifestet och därmed stödja och delta i den Europeiska Trafikantveckan och ”I stan utan min bil”.

Strömgatan är en relativt lågt trafikerad gata och erfarenheterna från avstängningen av Kungsgatan är just effekten av att en av stadens mest trafikerade gator stängs av leder till högre uppmärksamhet; både från flanörer och media. Detta är positivt om staden vill påverka beteendet. En relativt okänd och lågtrafikerad gata som Strömgatan kommer inte påverka staden nämnvärt och därmed inte heller ge den uppmärksamhet som kampanjveckan är tänkt att bidra med. Därför bör övervägas om det finns möjlighet att stänga av en mer känd och trafikerad gata

RESERVATIONER M.M.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Reservation anfördes av ledamoten Joakim Larsson (m) med instämmande av Anna Starbrink (fp) enligt följande.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden skulle besluta

1. i avslå förvaltningens förslag
2. därutöver anförda följande.

Den europeiska trafikantveckan är inget annat än ett stort jippo vars genomförande av bland annat avstängda gator leder till negativa effekter för trafikanter framkomlighet. Att endast en av åtta stockholmare är positiva till stadens medverkan i projektet är talande. Om syftet är att få människor att åka mer kollektivt än i dag så vore det bättre att informera om vilka kollektivtrafikvalmöjligheter som finns i respektive område och färdvägar.

Det stora problemet för resenärerna i Stockholmsregionen är att kollektivtrafiken denna vinter och vår fungerade mycket dåligt, bl.a. som följd av trängselskatten och andra försummelser från den röd-gröna ledningen.